

College van burgemeester en wethouders

Vergadering van: Zie voorblad

Team: Ruimte, Economie en Duurzaamheid

Opsteller: Jacqueliën Lorkeers

Telefoonnummer: 14 0575

Collegevoorstel – Vaststelling Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028

Portefeuillehouder: Rick Verschure

Openbaar: Openbaar

Soort punt: Besluitvormend

Zaaknummer: 1058573

Besluit

Het college besluit de Ruimtelijk-economische bouwstenen (REB) en het Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028 (RPW) van de Regio Stedendriehoek vast te stellen, met het verzoek om de datum in het RPW bij Punt 5.2.2 Regionale afspraken 16 te wijzigen in 1 juli 2025.

Aanleiding

Noodzaak tot actualisatie Regionaal Programma Werklocaties

In artikel 5.68 van de Omgevingsverordening Gelderland stelt de provincie dat elke regio een Regionaal Programma Werklocaties (RPW) op moet stellen dat periodiek geactualiseerd moet worden. In de regio Stedendriehoek is hier invulling aan gegeven door het opstellen van bijgevoegde Ruimtelijk-economische bouwstenen (REB) en het RPW 2025-2028.

De regionale afspraken uit het vorige RPW (2020) zijn niet meer in lijn met de huidige opgaven van de regio. Vanuit ruimtelijk-economisch perspectief zijn er veel ontwikkelingen op de werklocaties die vragen om nieuwe regionale afspraken. Denk hierbij aan de hoge ruimtebehoefte van bedrijven, de ontwikkelopgave van de regio, transities (energietransitie, grondstoffen- en circulaire transitie, digitalisering, landbouw- en voedseltransitie) en de gewenste kwaliteitsslag op werklocaties. In de Provinciale verordening is vastgelegd dat we elke 4 jaar in regionaal verband de afspraken actualiseren.

De gemeentebesturen stellen samen met Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland een RPW op. Het RPW heeft een doorwerking (artikel 5.70, Omgevingsverordening Gelderland) en dus invloed op ontwikkelingen in de gemeente Zutphen. Een omgevingsplan dat een uitbreiding of wijziging van een bestaande werklocatie of een nieuwe werklocatie mogelijk maakt wordt alleen toegestaan als die ontwikkeling past binnen het vastgestelde RPW van de regio. Met RPW 2025-2028 voorzien wij hierin als Regio Stedendriehoek.

Beoogd effect

Inzet op kwaliteit, leefbaarheid en versterking lokale en regionale bedrijven

Vanuit het Gelders Programma Economie wordt ingezet op het versterken van de concurrentiepositie, versterken van het fysieke vestigingsklimaat en het klaar maken van mens en bedrijf voor het werk van de toekomst.

In de Ruimtelijk-economische bouwstenen voor de regio worden aansluitend een aantal strategische keuzes gemaakt die als basis dienen voor het RPW. Die keuzes zijn:

1. We leggen de focus op maakindustrie met ruimte voor hoogwaardige kenniseconomie
2. We maken werk van het doorlopen van transities
3. We richten ons primair op de lokale en regionale economie
4. We faciliteren grootschalige ruimtevraag op goed bereikbare plekken
5. We beschermen ruimte voor werk, economie en inkomen: economische ontwikkeling moet minimaal gelijk opgaan met de groei van het aantal inwoners
6. Extra ruimte voor economie biedt kans voor kwaliteit en betere leefbaarheid

Ruimte voor ontwikkeling lokale bedrijven

In het RPW wordt de vertaalslag gemaakt naar de programmering. Voorgesteld wordt om voldoende ruimte te reserveren voor bedrijven, allereerst voor de ontwikkeling van de lokaal en regionaal gevestigde bedrijven.

Voor Zutphen is aangegeven dat we, conform de ambities in de concept-Omgevingsvisie Zutphen 40 hectare reserveren voor nieuwe bedrijventerreinen, met een maximale milieu categorie van 3.2. Bij het toevoegen van ruimte voor bedrijven gaat het nadrukkelijk om bedrijventerrein en niet om industrieterrein.

We hebben in de gemeente Zutphen al een aantal jaren nauwelijks kavels beschikbaar voor vestiging of verplaatsing. De toevoeging doen we om ruimte te hebben voor de groei van vooral lokale Zutphense bedrijven. Ook willen we ruimte beschikbaar hebben om eventueel bedrijven te kunnen verplaatsen die te maken krijgen met de gedeeltelijke transformatie van bestaande werklocaties naar wonen of gemengde functies.

Toekomstbestendig ontwikkelen en revitaliseren

In het RPW worden afspraken gemaakt over nieuwe bedrijventerrein op drie thema's:

1. vraag en aanbod in de regio in balans
2. lokaal én regionaal faciliteren van ruimtevraag
3. uitgangspunten bij het ontwikkelen van nieuwe ruimte.

Zo is bij de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein bijvoorbeeld expliciet aandacht voor intensief en meervoudig ruimtegebruik, circulariteit, duurzaamheid, ruimte voor groen, blauw en eventuele gezamenlijke voorzieningen. De Duurzame principes (vastgesteld in 2021) zijn hierbij een belangrijke leidraad. Ook maken we afspraken hoe we omgaan met de vestiging van grotere bedrijven in de regio en de onderlinge afstemming hierover.

Daarnaast zijn afspraken opgenomen hoe we omgaan met het toekomstbestendig maken van bestaande bedrijventerreinen op drie thema's:

1. investeren in vitaliteit en toekomstbestendigheid
2. beschermen ruimte voor economie
3. optimaal benutten van de bestaande ruimte.

Bij bestaande bedrijventerreinen is veel aandacht voor het opknappen (revitalisering), verduurzamen en waar mogelijk intensiveren van bestaande bedrijventerreinen.

Argumenten

1.1 Er is een tekort aan beschikbaar bedrijventerrein in de Gemeente Zutphen

Gezien de gewenste groei van de werkgelegenheid en de huidige krapte op de bedrijfsruimtemarkt, is het belangrijk dat er voldoende nieuwe duurzame bedrijventerreinen worden gerealiseerd, maar ook dat de bestaande terreinen beter worden benut en toekomstbestendig worden gemaakt.

De bedrijfsruimtemarkt is regionaal georganiseerd en wordt vastgelegd in regionale (en provinciale) afspraken. Dat betekent dat de huidige en toekomstige vraag aan bedrijfsterrein in Zutphen onderdeel is van deze regionale afspraken.

1.2 Het Regionaal Programma Werklocaties 2025 - 2028 (RPW) is in goed overleg met de partners opgesteld

In 2023/2024 hebben de provincie, de regio Stedendriehoek en de gemeenten onderzoek gedaan naar de toekomstige vraag naar bedrijventerreinen in de regio tot 2040 en de verwachte economische ontwikkeling. De weergave hiervan staat in de Ruimtelijk-economische bouwstenen, inclusief de in te zetten regionale economische koers. Op basis van de bouwstenen en met inbreng van de wensen van de verschillende gemeentes is het RPW vervolgens geactualiseerd. Voor Zutphen zijn de ambities ingebracht zoals geformuleerd in de Omgevingsvisie Gemeente Zutphen.

In het RPW staan procesafspraken en programmeringsafspraken voor bestaande en nieuwe bedrijventerreinen. Het RPW is het regionale afsprakenkader voor de ruimtelijke planning, economische ontwikkeling en de verduurzaming van bedrijventerreinen in Regio Stedendriehoek. De programmeringsafspraken volgen uit de strategische keuzes die in de REB gemaakt worden.

Iedere individuele gemeente blijft verantwoordelijk voor haar eigen lokale beleid op economie/werklocaties en de lokale uitvoering op het gebied van ruimtelijke planning en verduurzaming. De samenwerking is gericht op afstemming, niet op centralisatie of het overhevelen van bevoegdheden. De provincie Gelderland heeft de regionale afstemming over de toekomstbestendigheid en programmering van werklocaties opgenomen in haar Omgevingsverordening.

1.3 Het Regionaal Programma Werklocaties is voorbereid middels de regionale P-beraden

Via de voorbereiding op de regionale P-beraden is het college geïnformeerd over het proces en de inhoud van de afspraken. Afspraken over de inhoud zijn vastgesteld in de P-beraden Regionale Economie van de Toekomst van 19 december 2024 en 29 januari 2025. Op 16 april 2025 is in het P-beraad afgesproken dat alle colleges het Regionaal Programma Werklocaties vaststellen in de periode van 7 tot en met 27 mei 2025.

Het college van B&W is via de Omgevingsverordening Gelderland bevoegd tot het vaststellen van een RPW. De proces- en programmeringsafspraken die we maken in de regio passen binnen de ontwikkelrichting zoals weergegeven in de Omgevingsvisie Gemeente Zutphen.

1.4 Het Regionaal Programma Werklocaties ligt in lijn met de ambities van de Omgevingsvisie Gemeente Zutphen.

In de Omgevingsvisie Gemeente Zutphen is aangegeven dat de gemeente een passende ontwikkeling wil doormaken om te zorgen dat het voorzieningenniveau in de gemeente Zutphen op peil kan blijven. Een van de pijlers daarbij is een goed vestigingsklimaat dat zorgt voor voldoende werkgelegenheid en onderwijs. Randvoorwaarde hiervoor is de beschikbaarheid van voldoende

ruimte voor de ontwikkeling van bedrijven in de gemeente Zutphen met voldoende massa om relevant te blijven voor onderwijsinstellingen.

Kanttekeningen

1.1 De vaststelling van de Omgevingsvisie kan leiden tot grote afwijkingen ten opzichte van het Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028.

De gemeenteraad heeft op het moment van schrijven de Omgevingsvisie nog niet vastgesteld. Besluitvorming is gepland op 26 mei 2025.

Voor de omgevingsvisie zijn diverse moties en amendementen ingediend die betrekking hebben op de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Dit kan leiden tot inhoudelijke veranderingen in de voorliggende Omgevingsvisie Gemeente Zutphen. Als blijkt dat er grote inhoudelijke veranderingen zijn die de uitvoering van het RPW belemmeren is het noodzakelijk om af te stemmen met de Regio Stedendriehoek en de Provincie over het vervolg.

Communicatie

Na instemming door alle zeven colleges worden het REB en RPW 2025-2028 vastgesteld door het Algemeen Bestuur (AB) van de Regio Stedendriehoek. Hierna wordt de gemeenteraad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Deze brief wordt verzonden door het AB van de regio.

Als alle colleges en het AB van de regio hebben ingestemd, worden de REB en RPW 2025-2028 ter vaststelling aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland. De stukken worden ter kennisname verzonden aan het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel.

De afdeling communicatie van de regio Stedendriehoek zal na vaststelling door Gedeputeerde Staten van Gelderland een persbericht versturen. Daarop aansluitend zullen wij in een communicatie uiting de Zutphense ambities voor werklocaties en het RPW naar voren brengen.

Afhankelijk van de uitkomst van de besluitvormende vergadering over de omgevingsvisie op 26 mei wordt in de collegevergadering van 27 mei met het college besproken of aanvullende of aangepaste communicatie of aanpassingen in het regionale proces noodzakelijk zijn.

Uitvoering

Na vaststelling door het college is de planning als volgt:

- 28 mei vaststelling door het Algemeen Bestuur van de Regio Stedendriehoek
- 29 mei raden informeren via een raadsinformatiebrief
- 29 mei aanbieden van het programma bij Gedeputeerde Staten van Gelderland
- Nog te bepalen: datum vaststelling door Gedeputeerde Staten van Gelderland. Het programma wordt ter kennisname aangeboden aan Gedeputeerde Staten van Overijssel.

Na instemming met de actualisatie door het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland (verwachting juni of juli 2025) zijn de REB en het RPW 2025-2028 geldig.

In het REB en het RPW 2025-2028 staan afspraken die betrekking hebben op verschillende beleidsterreinen. Deze zijn in de Gemeente Zutphen allen betrokken geweest bij de advisering over dit programma. Zij zijn verantwoordelijk voor de vertaalslag en uitvoering van de afspraken op hun eigen beleidsterrein.

Evaluatie

De afspraken in het programma worden aan het eind van de programmaperiode in 2028 geëvalueerd. De evaluatie dient als input voor de actualisatie van de afspraken voor de periode 2029-2032.

Financiële consequenties

Dit collegebesluit heeft geen directe financiële consequenties. Het opstellen van het REB en RPW is gefinancierd vanuit de regiobijdrage(n) en de provincies. Aan het vaststellen van het RPW zijn geen directe financiële consequenties verbonden. Wel zijn er uitvoeringsacties die een beroep zullen doen op financiële middelen.

In afspraak 9a is opgenomen dat we per gemeente inventariseren welke financiële middelen beschikbaar zijn om de uitvoeringsacties die volgen uit het RPW uit te voeren. De regiogemeenten besluiten ieder jaar tijdens een Portefeuillehouders-beraad welke middelen beschikbaar zijn voor de uitvoeringsacties.

Wij voorzien op dit moment geen onvoorziene kosten die voortvloeien uit vaststelling van het RPW.

Bijlagen

1058573-Bijlage 1-Ruimtelijk-economische bouwstenen regio Stedendriehoek

1058573-Bijlage 2-Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028 regio Stedendriehoek